

A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása az Európa jövőjéről szóló konferenciáról

(2020/C 141/02)

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB)

mivel:

- a) az Európai Unió demokratikus legitimitása a polgároknak az európai, nemzeti, regionális és helyi szinten megválasztott képviselőik iránti bizalmán alapul;
- b) a képviseleti demokrácia az európai projekt alapja; a 2019. évi európai választásokon való fokozott részvétel azt mutatta, hogy a polgárok komolyan érdeklődnek az európai ügyek alakítása iránt; minden kormányzati szintnek reagálnia kell az új kihívásokra, és új módszereket kell kidolgoznia a polgárok bevonására;
- c) minden évben tartanak nemzeti, regionális és helyi szinten választásokat az EU tagállamaiban, és ezek a választások lehetőséget adnak a polgárok tájékoztatására azzal kapcsolatban, hogy az európai politikák hogyan befolyásolják a kormányzás valamennyi szintjét, és ezáltal hogyan segítik elő az EU hitelességének megerősítését a polgárok szemében;
- d) a helyi és regionális önkormányzatok alapvető szerepét bizonyítja, hogy ők felelnek a közberuházások feléért, a közkiadások egyharmadáért és az adóbevételek egynegyedéért az EU-ban;

A Régiók Európai Bizottsága (RB)

1. üdvözlí az Európai Bizottság, az Európai Parlament és a Tanács arra irányuló kezdeményezését, hogy létrehozzák az Európa jövőjéről szóló konferenciát, és várakozással tekint az elé, hogy hozzájárulhasson a konkrét eredmények eléréséhez és az uniós polgárok számára kézzelfogható előnyökkel járó fellépéshez;
2. úgy véli, hogy a konferencia lehetőséget kínál azon intézkedések meghatározására, amelyekre az EU-nak szüksége van ahhoz, hogy az aktív szubsidiaritás új elvével összhangban növelje a demokratikus működés megvalósítására és javítására irányuló tevékenységét;
3. hangsúlyozza, hogy az Unió-szerte több mint egymillió választott helyi és regionális képviselőt be kell vonni mind az uniós politikák, mind pedig az EU és polgárai közötti kapcsolat kialakításába; a folyamat láthatóságának fokozása érdekében az RB elkötelezi magát az uniós kérdésekről szóló viták regionális parlamentekben és helyi önkormányzatokban való előmozdítása mellett;
4. üdvözlí a polgárok elérése érdekében javasolt intézkedéseket, és hangsúlyozza a nyitott és mélyreható tematikus viták fontosságát; teljes mértékben támogatja azt az elképzelést, miszerint a konferencia néhány fontos elemét decentralizálni kell ahhoz, hogy az európai és nemzeti fővárosokon kívüli területek és lakosság közvetlen, aktív részvétele is megvalósuljon. Ennek érdekében az RB támogatást nyújt tagjainak a konferencia témáira összpontosító helyi rendezvények megszervezéséhez, és eszközöket dolgoz ki e viták eredményeinek és javaslatainak összegyűjtésére és a konferenciával való megismertetésére;
5. kéri, hogy a Europe Direct központokat vonják be az Európa jövőjéről szóló konferenciába, és tekintsék őket a részvétel regionális központjainak, hatókörük, valamint amiatt is, hogy központi szerepet töltenek be az európai kérdések polgárok elé tárásában. A Europe Direct központok fontos tapasztalatokkal rendelkeznek a viták előmozdításában, ezért kulcsfontosságú pillért jelentenek annak biztosításához, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia széles körű és átfogó legyen, és különböző véleményekkel gazdagodjon;
6. hangsúlyozza, hogy a konferencia folyamatában biztosítani kell a pluralizmust és az inkluzivitást, és teljes mértékben támogatja az Európai Parlament kétirányú megközelítésre irányuló javaslatát: a konferencia plenáris ülését intézményi szinten, valamint számos polgári agorát és kapcsolódó decentralizált tevékenységet, a kettő közötti lehető legszorosabb kapcsolat biztosítása mellett; kitart amellett, hogy a mélyreható vita ösztönzése érdekében a konferenciának és az ahhoz kapcsolódó tevékenységeknek tükrözniük kell az európai sokszínűséget;
7. javasolja, hogy a konferencia építse be a részvételi demokrácia meglévő helyi és regionális szintű eszközeiből származó információkat a képviseleti demokrácia csatornáinak kiegészítése érdekében. Ezek közé tartoznak például a több régióban sikeresnek bizonyult polgári párbeszéd, valamint a véletlenszerűen kiválasztott és kiegyensúlyozott módon képviselt résztvevőkkel megvalósított civil fórumok. E téren értékesnek bizonyult a polgári fórumok és a szakértői fórumok kombinációja is;

8. meggyőződése, hogy az EU-nak még a konferencia végét követően is közvetlenül együtt kell működnie polgáraival a helyi szintű párbeszéd állandó strukturált mechanizmusának létrehozása érdekében. Ehhez segítséget nyújthatnak a részvételen alapuló modellekből szerzett tapasztalatok. Ezeket az állandó mechanizmusokat aktuális kérdésekről folytatott párbeszédekkel kell kombinálni, ahol a célcsoportok változhatnak;

9. osztja azt a nézetet, hogy az európai projekt jövőbeli irányának hangsúlyozása érdekében különös figyelmet kell fordítani a fiatalokra, és be kell vonni őket is az Európa jövőjéről szóló konferenciába, valamint hangsúlyozza, hogy a konferencia által tett valamennyi javaslatnak tekintettel kell lennie a jövő nemzedékek aggodalmaira;

10. kéri, hogy fordítsanak különös figyelmet az Európai Unió előtt álló fő kihívásokra, és alulról építkező vitát folytassanak a konferencia témáiról, többek között, de nem kizárólag a környezeti és éghajlati kihívásokról, a társadalmi igazságosságról, a fenntartható fejlődésről, a digitális átalakulásról, a migrációról, az európai értékközösségről, a gazdaságról és a munkahelyekről, a területi kohézióról, valamint az uniós politikák, folyamatok, intézmények és erőforrások változásairól, ideértve a helyi és regionális demokrácia és az önkormányzatiság szerepét is, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy az EU reagálni tudjon a polgárok e kérdésekkel kapcsolatos igényeire és elvárásaira. A konferencia eredményeinek megfelelő végrehajtása érdekében nem szabad kizárni az uniós szerződések esetleges módosításait;

11. támogatja, hogy az Európai Parlament az Európa jövőjéről szóló konferenciáról kidolgozott állásfoglalásában (P9_TA-PROV (2020)0010) kijelentette, hogy a konferencia folyamata során számos, a politikai prioritásokat tükröző tematikus polgári agorát fognak szervezni, amelyeknek legfeljebb 200–300 polgárból kell állniuk, köztük tagállamonként legalább három képviselőből, a csökkenő arányosság elvének megfelelően kiszámítva. Támogatja továbbá az Európai Parlament azon kérését, hogy a részt vevő polgárokat független tagállami szervezeteknek kell véletlenszerűen kiválasztaniuk az összes uniós polgár közül a fent meghatározott kritériumok alapján;

12. meggyőződése, hogy annak érdekében, hogy a polgárok jobban támogassák az európai integrációt, és szorosabban részt vegyenek az uniós döntéshozatalban, elengedhetetlen, hogy a konferencián folytatott megbeszélések során kiemelt hangsúlyt kapjon az egyéni jogokon alapuló európai polgárság koncepciójának továbbfejlesztése a többszintű kormányzás európai rendszerében;

13. aggodalmának ad hangot az Európai Bizottság és a Miniszterek Tanácsa által eddig kifejtett álláspontokkal kapcsolatban, amelyek nem világosak és nem ambiciózusak az Európa jövőjéről szóló konferencia hatókörével és folyamatával és különösen az Európai Unió helyi és regionális önkormányzatainak és a Régiók Bizottságának a bevonásával kapcsolatban;

14. úgy véli, hogy a konferenciának egyértelmű célként kell kitűznie a jogalkotásra vagy az uniós szerződések módosítására irányuló konkrét javaslatok megfogalmazását, amelyeket ezt követően a 2024-es európai parlamenti választási kampány során vitatnának meg egy jövőbeli konvent előkészítése céljából;

15. üdvözli a konferencia javasolt plenáris ülését, amely az Európai Parlament, az Európai Bizottság, az Európai Unió 27 tagállamának kormányai, a nemzeti parlamentek és a Régiók Európai Bizottsága tagjaiból áll; kéri, hogy az RB-t legalább nyolc teljes szavazati joggal rendelkező tag képviselje; úgy véli továbbá, hogy szükség van a nemzeti parlamentek második kamaráinak egyenrangú képviseletére, mivel ezek számos tagállamban a regionális önkormányzatok képviselőiből állnak;

16. kéri, hogy a konferencia irányítóbizottsága biztosítsa a politikai és intézményi egyensúlyt a kormányzás valamennyi szintje között, és vegyen részt benne a Régiók Európai Bizottsága egy tagja, akit az RB egy, a közös titkársághoz kirendelt munkatársa segíthetne a munkájában;

17. üdvözli az arra irányuló javaslatot, hogy az EU tagjelölt országainak helyi és regionális képviselőit is bevonják az Európa jövőjéről szóló vitákba;

18. arra kéri az Európai Parlamentet, a Tanácsot és az Európai Bizottságot, hogy az ezen állásfoglalásban felvázolt elveket építsék be közös nyilatkozatukba, egyúttal jelzi, hogy e nyilatkozat aláírójává kíván válni;

19. arra kéri elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Parlament elnökének, az Európai Bizottság elnökének, az Európai Tanács elnökének és a Tanács horvát elnökségének.

Kelt Brüsszelben, 2020. február 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS
